

Η διαδικασία Διασφάλισης Ποιότητας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Αξιολόγηση της ποιότητας των Υπηρεσιών

Χρήστος
Κωνσταντάτος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ασπάστηκε την ανάγκη ενός εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999, δηλαδή πολύ πριν η αναγκαιότητα αυτή ενταχθεί στη δημόσια ατζέντα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

«Έργο ΜΟΔΙΠ του ΠΑΜΑΚ»

- Η σχεδόν δεκαπεντάχρονη εμπειρία του Πανεπιστημίου καθόρισε και την προσέγγισή μας στο παρόν έργο ΜΟΔΙΠ, που συνοψίζεται στο ότι *η ανάπτυξη των συστημάτων αξιολόγησης να συμβαδίζει με την ανάπτυξη μιας κουλτούρας αξιολόγησης.*

Δράσεις του έργου «ΜΟ.ΔΙ.Π»

- Εμπλουτισμός με νέους Δείκτες Αξιολόγησης που αξιολογούν συγκεκριμένες διαστάσεις της ποιότητας των υπηρεσιών στο ΠΑΜΑΚ
- Δημιουργία αυτοματοποιημένων μηχανισμών παραγωγής, συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, με όσο το δυνατό λιγότερη επανάληψη της διαδικασίας και όσο το δυνατό λιγότερη συμμετοχή του ανθρώπινου παράγοντα σε αυτά τα στάδια.
  - Δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π

Αντικειμενική και Υποκειμενική Ποιότητα

- Η αξιολόγηση της ποιότητας ενός προϊόντος ή υπηρεσίας μπορεί να γίνει είτε στη βάση ορισμένων δεικτών είτε μετρώντας την ικανοποίηση των χρηστών του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Στην πρώτη περίπτωση αναφερόμαστε σε «αντικειμενική» (objective) ποιότητα ενώ στη δεύτερη σε «υποκειμενική» ή «αντιληπτή» (perceived) ποιότητα.

Παράδειγμα :

**Αντικειμενικοί και Υποκειμενικοί
Δείκτες Αξιολόγησης της ποιότητας
της διδασκαλίας**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Α. Αντικειμενικοί Δείκτες αξιολόγησης της ποιότητας της διδασκαλίας

- **A.1 Διδασκαλία – βαθμολόγηση φοιτητών**
  - Ποσοστό επιτυχίας φοιτητών που έλαβαν μέρος στις εξετάσεις-παρέδωσαν εργασίες
  - Μέσος όρος βαθμολογίας
- **A.2 Αξιοπιστία βαθμολόγησης θεμάτων**
  - Επιλογή θεμάτων που αντανακλούν τους μαθησιακούς στόχους
  - Αξιοπιστία βαθμολόγησης θεμάτων

Β. Υποκειμενικοί δείκτες της ποιότητας της διδασκαλίας

- Β.1 Αξιολόγηση από τους χρήστες δηλαδή τους διδασκόμενους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Σχετικά νέο κομμάτι
- Δυσκολία : Δεν είναι πάντα εύκολο να προσδιορισθούν οι χρήστες
- Δείκτες αξιολόγησης Υπηρεσιών:
  - Βιβλιοθήκης
  - Γραμματειών Τμημάτων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αντικειμενική ποιότητα

- Μέτρηση χαρακτηριστικών
  - Εισροές
  - Εκροές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αντικειμενικοί Δείκτες αξιολόγησης της ποιότητας της βιβλιοθήκης

● Εισροές

- ώρες λειτουργίας,
- χώρος
- ποιότητα-επάρκεια συλλογών,
- ποιότητα εξυπηρέτησης (αριθμός υπαλλήλων, κλπ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αντικειμενικοί Δείκτες αξιολόγησης της ποιότητας της βιβλιοθήκης

- **Εκροές**

- δανεισμός,
- διαδανεισμός,
- χρήση ηλεκτρονικών πηγών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αντικειμενικοί Δείκτες Ποιότητας Γραμματειών Ακαδημαϊκών Τμημάτων

● Εισροές

- ανθρώπινο δυναμικό,
- χώρος αρχείου γραμματείας,
- χρήση Η/Υ,
- κ.α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αντικειμενικοί Δείκτες Ποιότητας Γραμματειών Ακαδημαϊκών Τμημάτων

- **Εκροές**

- πιστοποιητικά,
- διαχείριση μαθητολογίου,
- πληροφορίες σε φοιτητές,
- κ.α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Υποκειμενική ποιότητα

- Η ποιότητα ως «στάση απέναντι στο αγαθό ή την υπηρεσία»
  - δεν αρκεί να αποτυπώσουμε μία στιγμιαία αντίδραση απέναντι στο προϊόν ή υπηρεσία, αλλά πρέπει να προσπαθήσουμε να μετρήσουμε τη συστηματικότερη αντίληψη του καταναλωτή/χρήστη για το πόσο αυτό που του παρέχεται ανταποκρίνεται στις ανάγκες του.
- Ποιότητα και ικανοποίηση
  - ενώ η αίσθηση της ποιότητας είναι γενική και αναφέρεται στην υπηρεσία ή το κατάστημα που την προσφέρει (ή τη μάρκα του αγαθού), η ικανοποίηση συνδέεται με συγκεκριμένη συναλλαγή και αποτελεί τη σχετική αξιολόγησή της σε σχέση με κάποια «αναμενόμενη ποιότητα».
- Επιθυμίες και αντίληψη της ποιότητας από τον κάθε ενδιαφερόμενο.
  - η ποιότητα—όπως την αντιλαμβάνεται ο χρήστης/καταναλωτής—προκύπτει από τη σύγκριση της επιθυμίας του, δηλαδή του τι πιστεύει ότι θα πρέπει να του παρασχεθεί, με την αντίληψή του ως προς το τι του παρασχέθηκε πραγματικά.

Άξονες της υποκειμενικής ποιότητας

– Υποδομές

- Χώροι, εξοπλισμός, δυνατότητες ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης, κ.ά.

– Συνέπεια

- Συνεπής προσφορά της υπηρεσίας όποτε χρειάζεται.

– Αντιμετώπιση

- Εξυπηρέτηση, ενημέρωση, διάθεση για βοήθεια του χρήστη.

– Ασφάλεια

- Εμπιστοσύνη στις ικανότητες και τη συμπεριφορά των υπαλλήλων.

– Ενδιαφέρον για τον χρήστη.

- Οι συνθήκες που κάνουν το χρήστη να μπορεί να χρησιμοποιεί την υπηρεσία χωρίς εμπόδια.

Γενικά Χαρακτηριστικά των Ερωτηματολογίων

- Για κάθε υπηρεσία υπάρχει ένα «ειδικό» ερωτηματολόγιο.
- Τα ερωτηματολόγια έχουν δύο μέρη με ισάριθμες προτάσεις. Το πρώτο περιλαμβάνει «τι περιμένει» ο χρήστης από την υπηρεσία (προσδοκίες—expectations). Το δεύτερο περιλαμβάνει το πώς την αντιλαμβάνεται ο χρήστης (αντιληπτή ποιότητα—perceptions).
- Υπάρχουν και ερωτήσεις-προτάσεις με αρνητική διατύπωση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Παρακαλούμε αξιολογήστε τις κάτωθι προτάσεις. Οι προτάσεις Ε στοχεύουν στη απεικόνιση μιας αποτελεσματικής Γραμματείας, όπως εσείς την φαντάζεσθε. Αν και το 7 ή το 0 είναι ανάλογα με την ερώτηση, οι βαθμοί που ταιριάζουν σε μια «ιδανική» Γραμματεία, προσπαθήστε η απεικόνισή σας να είναι ρεαλιστική. Οι προτάσεις Ρ αποσκοπούν στην αποτύπωση του βαθμού ικανοποίησής σας από τη Γραμματεία του συγκεκριμένου Τμήματος.

E1. Μία αποτελεσματική Γραμματεία έχει σύγχρονο εξοπλισμό.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E2. Ο χώρος μιας αποτελεσματικής Γραμματείας είναι όμορφα διαμορφωμένος

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E3. Δεν μπορεί να περιμένει κανείς από μια Γραμματεία να είναι συνεπής στο χρόνο που έχει δηλώσει ότι θα εκτελέσει αυτό που της ζητήθηκε.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E4. Μια αποτελεσματική Γραμματεία εκτελεί σωστά τα αιτήματα με την πρώτη.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E5. Μια αποτελεσματική Γραμματεία δείχνει ειλικρινές ενδιαφέρον για την επίλυση των αιτημάτων.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P1. Η Γραμματεία του Οικονομικού Τμήματος έχει σύγχρονο εξοπλισμό

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P2. Η Γραμματεία του Οικονομικού Τμήματος είναι όμορφα διαμορφωμένη

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P3. Η Γραμματεία του Οικονομικού Τμήματος δεν είναι συνεπής στο χρόνο που δήλωσε ότι θα εκτελέσει μία υπηρεσία που της ζητήθηκε.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P4. Η Γραμματεία του Οικονομικού Τμήματος εκτελεί σωστά τα αιτήματα με την πρώτη

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P5. Η Γραμματεία του Οικονομικού Τμήματος δείχνει ειλικρινές ενδιαφέρον για την επίλυση των αιτημάτων.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΜΑΚ

E1. Μια καλή Βιβλιοθήκη πρέπει να έχει άνετο χώρο για μελέτη

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E2. Ο χώρος μελέτης μιας καλής Βιβλιοθήκης πρέπει να είναι διαμορφωμένος ώστε να δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μελέτη

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E3. Στο χώρο της Βιβλιοθήκης δεν χρειάζεται ησυχία.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E4. Σε μια καλή Βιβλιοθήκη πρέπει να υπάρχουν οι έντυποι τόμοι (βιβλία-περιοδικά) που χρειάζομαι για τη δουλειά μου.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E5. Σε μια καλή Βιβλιοθήκη δεν είναι απαραίτητο να υπάρχουν πολλοί ηλεκτρονικοί τόμοι (βιβλία-περιοδικά).

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

E6. Σε μια καλή Βιβλιοθήκη είναι σημαντικό οι ηλεκτρονικές πηγές της να είναι προσβάσιμες από το σπίτι ή το γραφείο μου.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P1. Η Βιβλιοθήκη του ΠαΜακ έχει επαρκή χώρο για μελέτη

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P2. Στη Βιβλιοθήκη του ΠαΜακ ο χώρος μελέτης είναι σωστά διαμορφωμένος ώστε να δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μελέτη.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P3. Στο χώρο της Βιβλιοθήκης του ΠαΜακ δεν υπάρχει ησυχία

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P4. Στη Βιβλιοθήκη του Παμακ βρίσκω τους έντυπους τόμους (βιβλία-περιοδικά) που χρειάζομαι για τη δουλειά μου.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P5. Στη Βιβλιοθήκη του Παμακ δεν υπάρχουν αρκετοί ηλεκτρονικοί τόμοι (βιβλία-περιοδικά).

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

P6. Έχω πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές της Βιβλιοθήκης του Παμακ από το σπίτι ή το γραφείο μου.

0	0	0	0	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7

Μεθοδολογία συλλογής των αποτελεσμάτων

- **Βήμα 1ο** : Επιλέγουμε μία υπηρεσία και το κατάλληλο ερωτηματολόγιο
- **Βήμα 2ο** : Μετράμε το σκορ για κάθε μία από τις ερωτήσεις που αφορούν στις προσδοκίες του χρήστη.
- **Βήμα 3ο** : Μετράμε το σκορ για κάθε μία από τις ερωτήσεις που αφορούν στο πώς ο χρήστης αντιλαμβάνεται την ποιότητα της συγκεκριμένης υπηρεσίας.
- **Βήμα 4ο** : Υπολογίζουμε για κάθε ερώτηση-πρόταση τη διαφορά των δύο σκορ.
- **Βήμα 5ο** : Για κάθε ομάδα ερωτήσεων (άξονα ποιότητας) υπολογίζουμε το μέσο όρο των ανωτέρω διαφορών.
- **Βήμα 6ο** : Υπολογίζουμε το μέσο όρο «των μέσων όρων» ο οποίος είναι και το τελικό αποτέλεσμα που μετράει την υποκειμενική ποιότητα της υπηρεσίας.

Συλλογή Στοιχείων

- Τα δύο ερωτηματολόγια που αφορούν κάθε κατηγορία χρηστών δίνονται ταυτόχρονα στον κάθε απαντούντα.
- Για κάθε υπηρεσία δύο διαφορετικού τύπου δειγματοληψίες. Η πρώτη είναι στο χώρο της υπηρεσίας και η δεύτερη σε αμφιθέατρα κατά τη διάρκεια μαθημάτων.

Ανάλυση Στοιχείων

- Τα στοιχεία ελέγχονται.

- Ερωτηματολόγια που έχουν όμοιες αξιολογήσεις σε όλες τις προτάσεις του μέρους Ρ απορρίπτονται
  - Ερωτηματολόγια που έχουν όμοιες αξιολογήσεις σε όλες τις προτάσεις του μέρους Ε θεωρούνται ότι στο μέρος Ε αξιολόγησαν στο μέγιστο, δηλ. με 7 αν η πρόταση ήταν θετική και 0 αν ήταν αρνητική.
- Επακολουθεί στατιστική ανάλυση.

**Ευχαριστώ για την
προσοχή σας**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ